



# Gestação e psiquismo fetal

Há uma pessoa intra-útero?

Těhotenství a psychika plodu  
Existuje nitroděložní člověk?

# Psiquismo Psychika

**Tudo o que é relativo aos fenômenos ou processos mentais conscientes ou inconscientes de um indivíduo ou de uma coletividade**

Palhano Jr, L. **Dicionário de Filosofia Espírita.**  
Léon Denis: Rio de Janeiro. 2008.

**Vše, co se týká vědomých nebo nevědomých mentálních jevů nebo procesů jednotlivce nebo kolektivu**

Palhano Jr, L. **Slovník spiritistické filozofie.**  
Leon Denis: Rio de Janeiro. 2008

# Feto – Fetus (Plod)

Chama-se de **feto** o estágio de desenvolvimento intrauterino que inicia após 8 semanas após a concepção e que vai até o fim da gestação.

O estágio anterior a este é conhecido como embrião ou zigoto.

Plodem je nazýváno nitroděložní vývojové stádium, které začíná 8 týdnů po početí a běží až do konce těhotenství.

Fáze před tímto je známá jako embryo nebo zygota.

# Psiquismo fetal - Psychika plodu

Ou Psicologia pré-natal - Nebo prenatální psychologie

Dedica-se ao estudo do comportamento,  
desenvolvimento psicoafetivo e emocional do ser  
humano no período anterior ao nascimento.

Wilheim J. **O que é psiciolgia pré-natal.** 2ed.  
São Paulo, Casa do Psicólogo. 1997

Zabývá se studiem psycho-afektivního chování  
a emočního vývoje člověka v období před narozením.

Wilheim J. **Co je prenatální psychiolgie.** 2 ed.  
São Paulo, Dům psychologa. 1997

“Há uma continuidade muito maior entre a primeira infância e a vida intrauterina do que a impressionante cesura do ato do nascimento nos permite supor.”

Freud S. **Inibição, sintoma e angústia.** Ed Standard brasileira das obras psicológicas completas de Sigmund Freud. Rio de Janeiro: Imago, v.20. 1976

"Mezi raným dětstvím a nitroděložním životem existuje mnohem větší kontinuita, než lze očekávat při pozorování aktu zrození."

Freud S. Zábrany, symptomy a úzkost. Brazílský Ed Standard kompletních psychologických děl Sigmunda Freuda. Rio de Janeiro:  
Imago, v.20. 1976

# Psicoembriologia

Fase umbilical

Zenidarci A. **Psicoembriologia: um desafio precoce.**  
Psique: Ciência e Vida, 60:44-53. 2010

## Desenvolvimento psicossexual

Fase oral

Fase anal

Fase genital

Freud S. **Três ensaios sobre a teoria da sexualidade.**  
Imago: Rio de Janeiro. 2002. 120pp

# Psychoembryologie

Pupeční fáze

Zenidarci A. Psychoembriologie: časná výzva. Psyche:  
Science and Life, 60: 44-53. 2010

## Psychosexuální vývoj

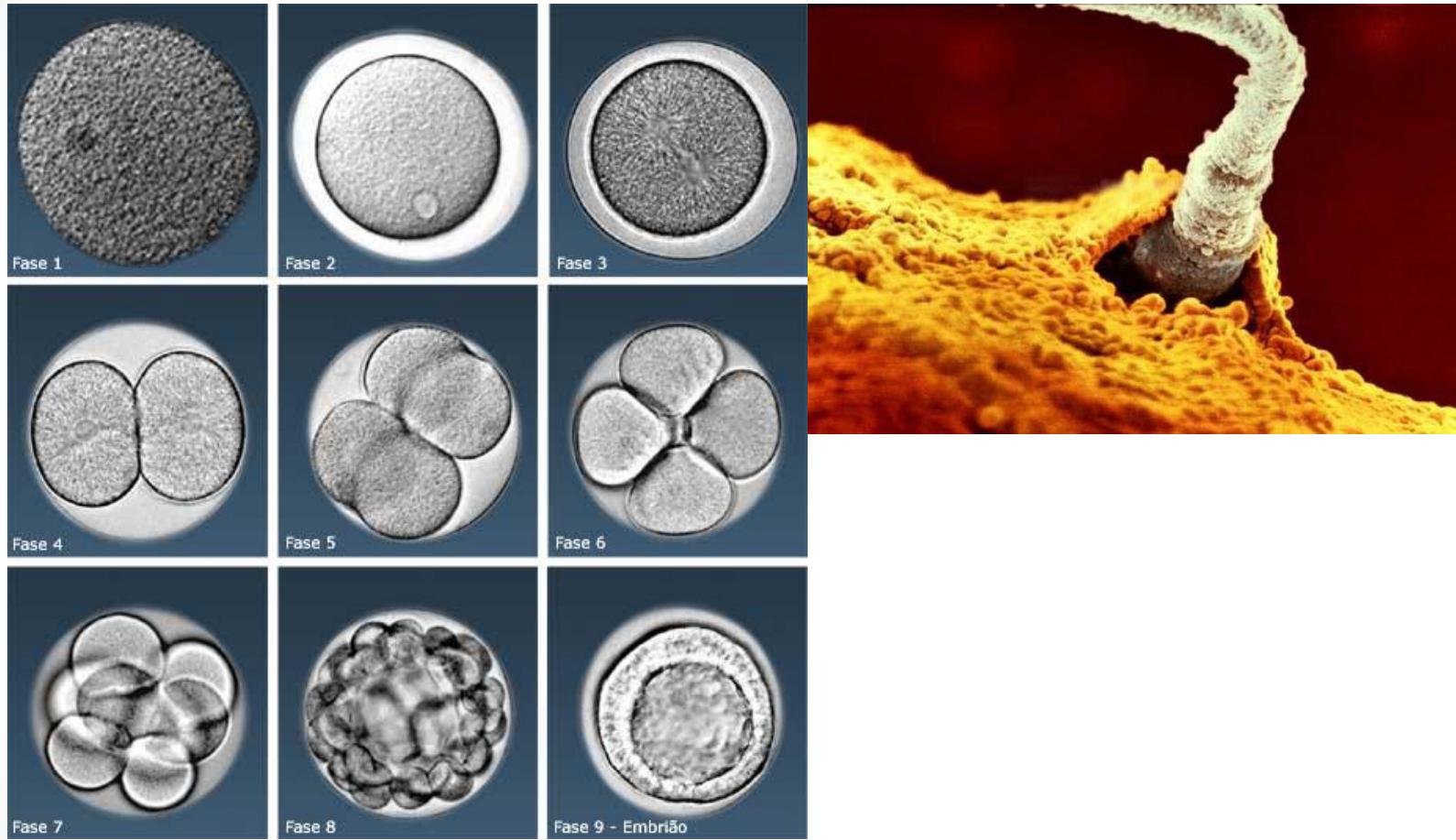
*Orální fáze*

*Anální fáze*

*Genitální fáze*

Genitální fáze, Freud S. Tři eseje o teorii sexuality.  
Představuji si: Rio de Janeiro. 2002. 120 pp

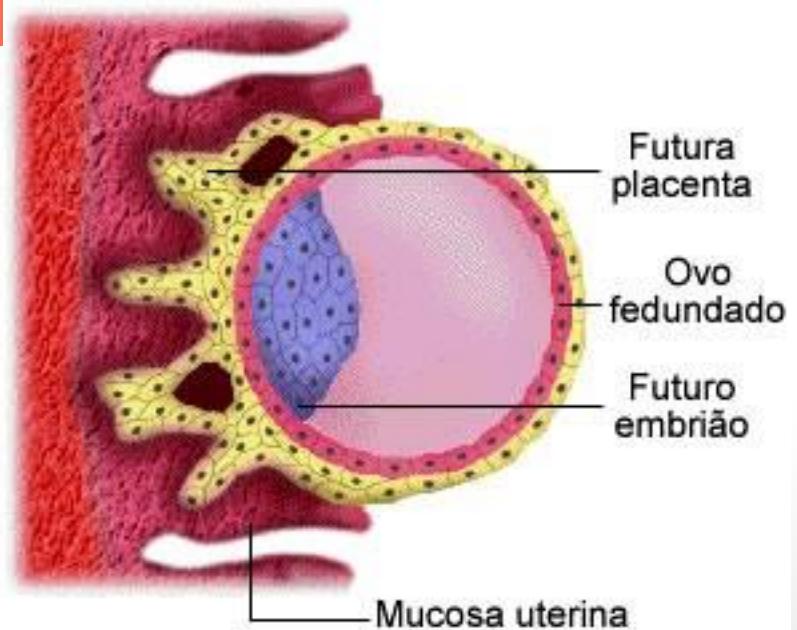
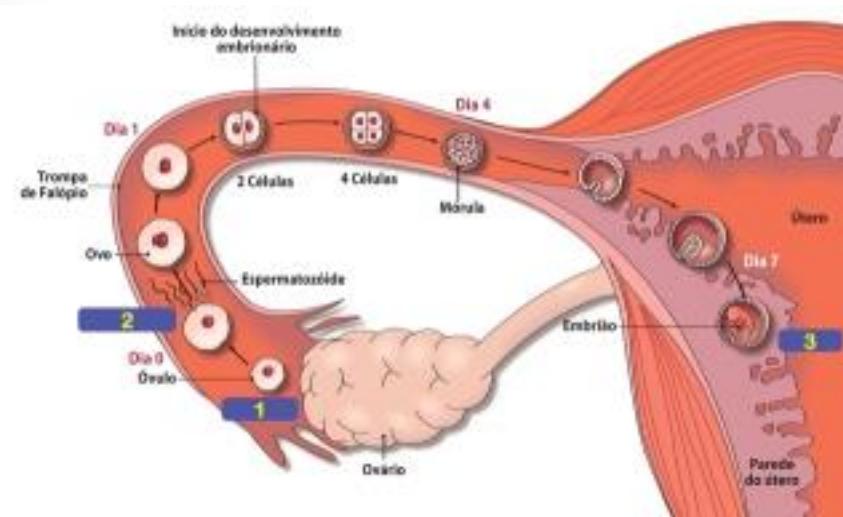
# Fecundação: formação do zigoto



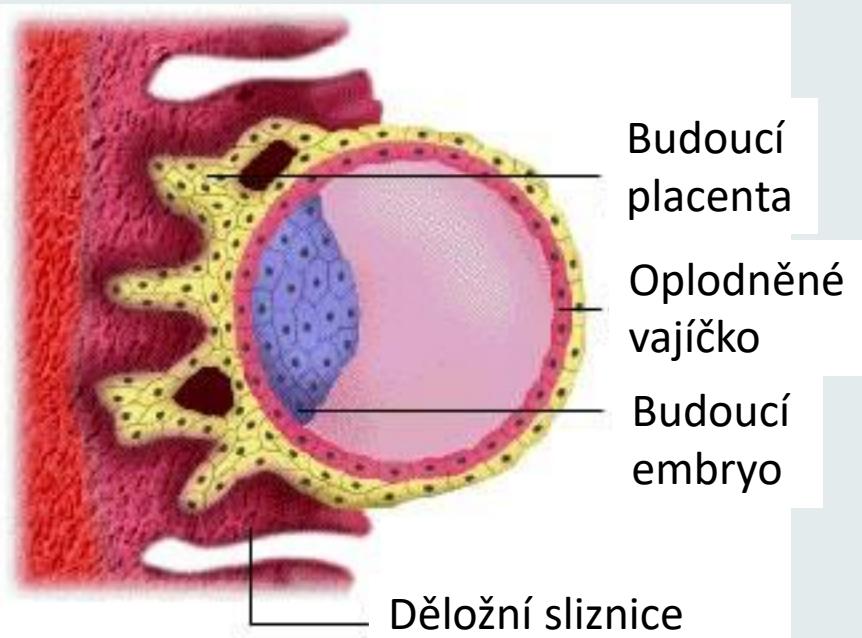
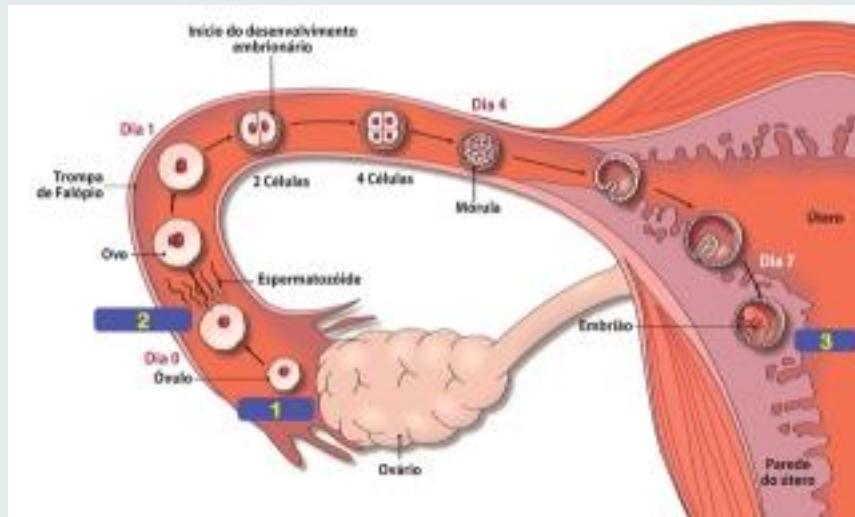
# Oplodnění: tvoření zygoty



# Nidação



# Zahnízdění



# 5 semanas

# 5 týdnů



- Sangue
- Krev

# 6 semanas – 6 týdnů



- É sensível à luz
- Citlivost na světlo

# 7 semanas – 7 týdnů



Movimenta os membros  
**Batimentos cardíacos**

**Pohyb končetin**  
**Tlukot srdce**

# 9 semanas: início do período fetal



- Sinapses corticais a pleno vapor: dor.
- O Bebê já pode chucpear o polegar



# 9 týdnů: začátek fetálního období

- Kortikální synapse v husté páře: bolest
- Dítě už může cucat palec



# 11 semanas



- Nariz e os lábios estão completamente formados
- Produz expressões faciais
- Já é capaz de sorrir



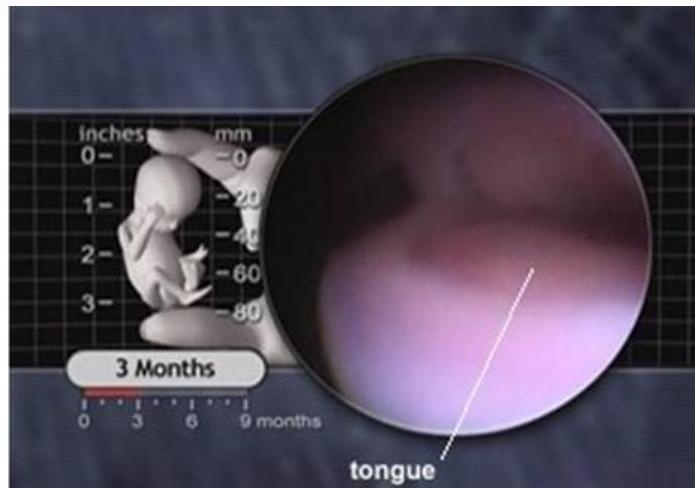
# 11 týdnů



- Nos a rty jsou zcela vytvořeny
- Obličeje mění výraz
- Schopnost úsměvu

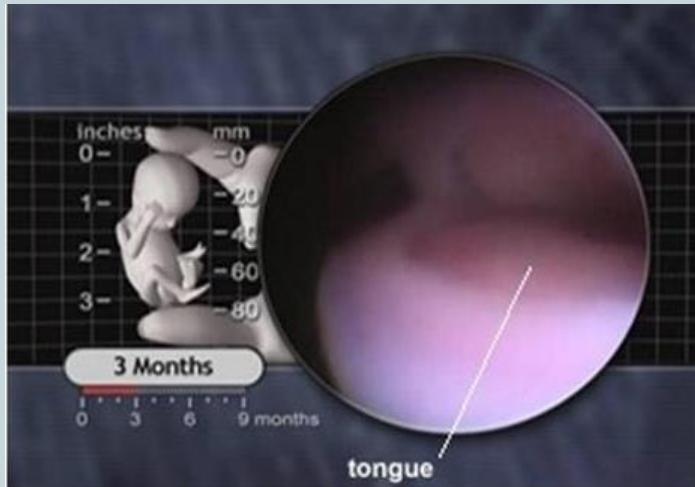


# 12 semanas



- Movimenta todas articulações
- Muitas papilas gustativas já estão maduras
- A bexiga já está formada
- Já produz meconíio
- Os braços já estão proporcionais ao corpo
- **Reage à luz**

# 12 týdnů



- Pohybuje všemi klouby
- Mnoho chuťových pohárků (papil) je již zralých
- Močový měchýř je již vytvořen
- Schopnost vyměšovat
- Paže jsou úměrné tělu.
- Reaguje na světlo

# 13 a 15 semanas



- Secreção de TSH, FSH, LH e PRL
- Perda da transparência da pele
- Desenvolvimento dos lobos cerebrais, face e vias aéreas
- Formam-se as células da medula óssea e sangue
- **Responde ao estresse e à dor: libera endorfinas e cortisol**

# 13 až 15 týdnů



- Sekrece TSH, FSH, LH a PRL
- Mizí průhlednost kůže
- Vývoj mozkových laloků, obličeje a dýchacích cest
- Tvoří se buňky kostní dřeňe a krve
- Reaguje na stres a bolest: uvolňuje endorfiny a kortizol

# 16-20 semanas



- Retina
- Esmalte dos dentes
- Movimentação da laringe: fala!!
- Movimentos respiratórios
- Estabelece ciclo circadiano
- Ouvido maduro
- Pele totalmente estruturada
- A mãe já percebe os movimentos
- Eleva ambas as mãos juntas (16s)
- Franze a testa
- Ensaia passos (19s)
- Reage ao toque, ao qual é sensível (20s)
- **Reage ao som e à musica**

# 16-20 týdnů



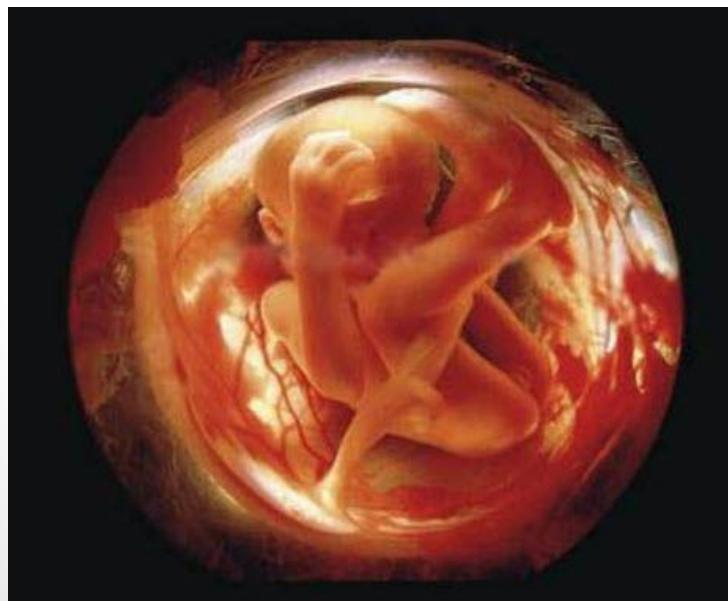
- Sítnice
- Zubní sklovina
- Pohyb hrtanu: mluví !!
- Dýchací pohyby
- Vytvoření 24 hod cyklu
- Vývoj sluchu
- Plně strukturovaná kůže
- Matka již cítí pohyby

- Zvedne obě ruce najednou(16 týdnů)
- Svraští čelo
- Cvičí kroky (19 týdnů)
- Reaguje a je citlivý na dotyk (20 týdnů)
- Reaguje na zvuk a na hudbu

# 20 a 24 semanas



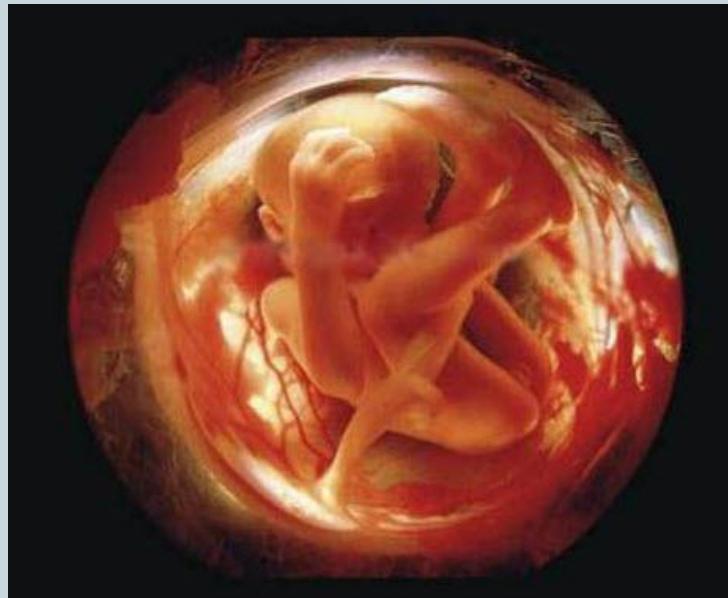
- Diferenciação cerebral assimétrica nos hemisférios
- Estrutura digestiva completa
- **Movimentos oculares REM**
- Abertura das pálpebras (20s)



# 20 a 24 týdnů



- Asymetrická diferenciace mozkových hemisfér
- Úplná trávicí soustava
- oční pohyby REM (rychlé pohyby oční)
- Otvírání očních víček (20s)



# 25 a 28 semanas



- Seus olhos detectam luz
- Nariz e os lábios estão formados e ativos
- Já é capaz de sorrir, bocejar, deglutir, fazer careta, espriguiçar
- Surfactante alveolar (24s)
- Desenvolvimento cerebral acentuado
- Diferencia sons graves e agudos



# 25 a 28 týdnů



- Oči dítěte vnímají světlo
- Nos a rty jsou vytvořeny a jsou aktivní
- Dítě už je schopno usmívat se, zívnout si, polyat, dělat grimasy, protáhnout se
- Alveolární surfaktant (24s)
- Významný vývoj mozku
- Rozlišuje hluboké a vysoké tóny



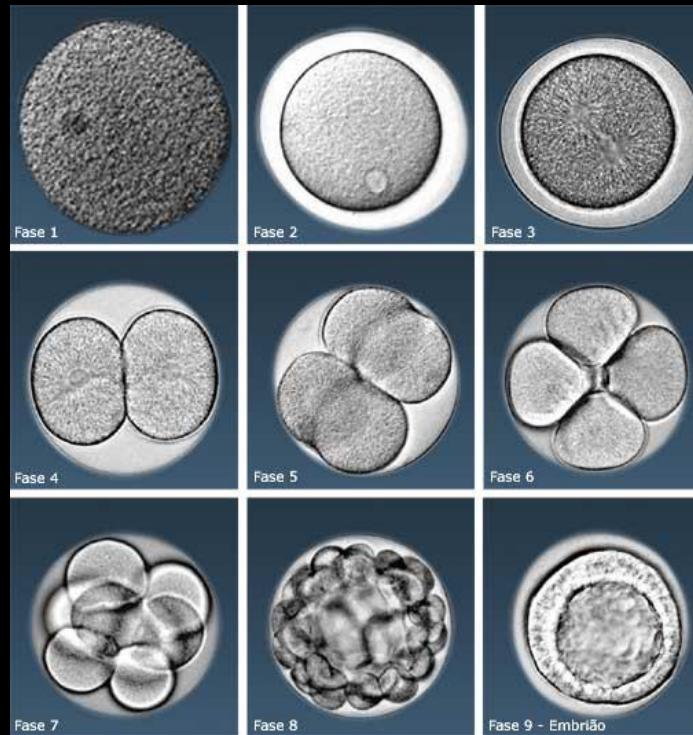
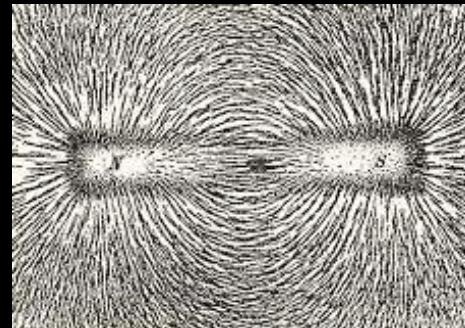
Onde está localizada a mente?  
Kde se nachází mysl?

Fatos científicos

*Vědecká fakta*



Rupert Sheldrake



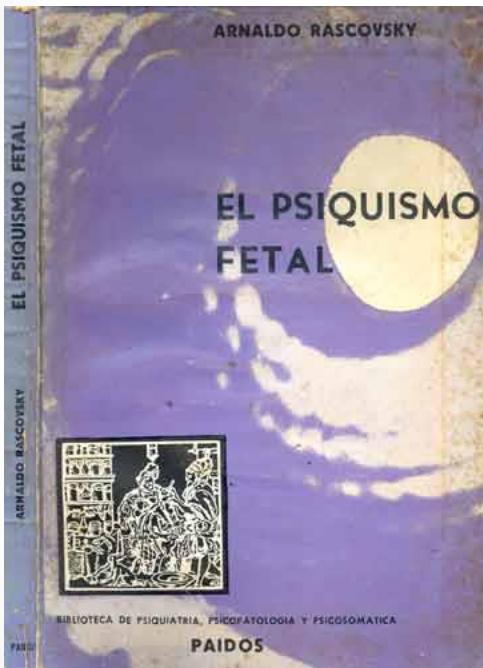


# Teoria de Barker

## Barkerova teorie

07/05/2013

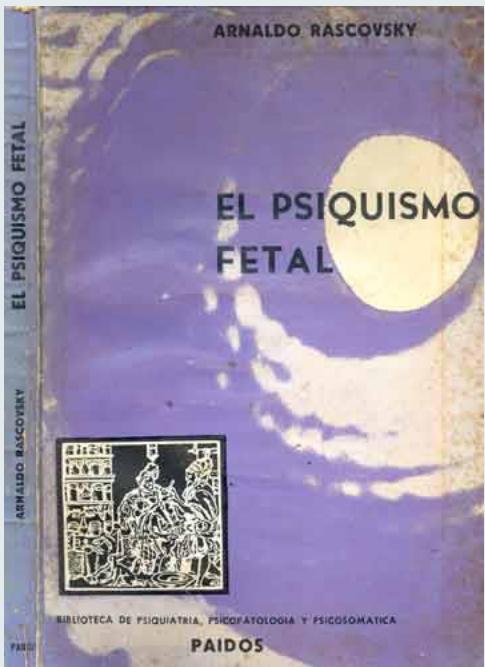
# Arnaldo Raskolvisky (psicanalista)



1977

- Há um psiquismo arcaico no feto.
- Há um ego desde a concepção: Ego Fetal
- O Sujeito pode regredir às suas experiências intrauterinas quando suas vivências psíquicas atuais forem dolorosas ou intoleráveis.
- Ego ideal=fantasia de retorno ao ventre materno
- O indivíduo retorna diariamente a este estado durante o sono

# Arnaldo Raskolvisky (psychoanalytik)



- Plod má archaickou psychiku.
- Již od početí existuje ego: Plodové Ego
- Individuum se může vrátit ke svým nitroděložním prožitkům, pokud jsou jeho současné psychické zážitky bolestivé nebo nesnesitelné.
- Ideální ego = fantazie návratu do mateřského lůna
- Individuum se vrací do tohoto stavu denně během spánku.

# O feto percebe estímulos externos?

**Of Human Bonding: Newborns Prefer their Mothers' Voices**



Anthony J. DeCasper; William P. Fifer

*Science*, New Series, Volume 208, Issue 4448 (Jun. 6, 1980), 1174-1176.

Stable URL:

<http://links.jstor.org/sici?&sici=0036-8075%2819800606%293%3A208%3A4448%3C1174%3AOHBNPT%3E2.0.CO%3B2-U>

---



Anthony DeCasper, 1980

Gestantes liam a história de Dr. Seuss, *The Cat in the Hat*.

Após o nascimento reconheciam a história e a voz materna, pelo tipo de sucção que apresentavam.

# Vnímá plod (fetus) vnější podněty?

**Of Human Bonding: Newborns Prefer their Mothers' Voices**

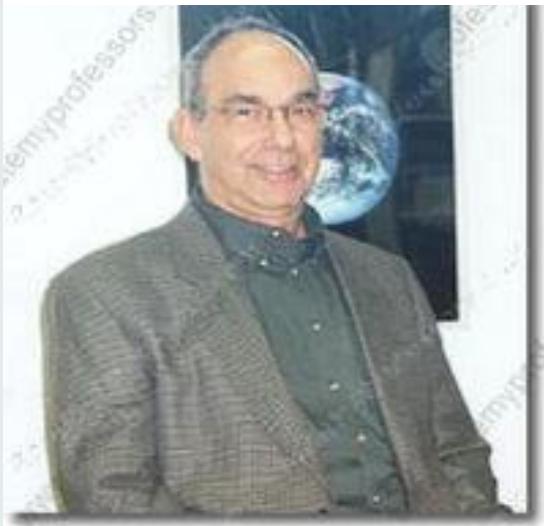


Anthony J. DeCasper; William P. Fifer

*Science*, New Series, Volume 208, Issue 4448 (Jun. 6, 1980), 1174-1176.

Stable URL:

<http://links.jstor.org/sici?&sici=0036-8075%2819800606%293%3A208%3A4448%3C1174%3AOHBNPT%3E2.0.CO%3B2-U>



Anthony DeCasper, 1980

Těhotné ženy četly knihu Dr. Seuss, *The Cat in the Hat.* (*Kočka v klobouku*)  
Po narození děti poznaly tento příběh a hlas matky a daly to na jeho způsobem sání

# Wilfred Bion (1992)

- Protopsiquismo embrionário e fetal
- O feto é sensível a estímulos (maternos, próprios e do meio externo)
- Responde corporalmente a estes estímulos
- Registros da vida fetal influem na vida pós-natal
- “Não vejo razão para duvidar que o feto a termo tenha uma personalidade. Parece-me gratuito e sem sentido que o fato físico do nascimento seja algo que cria uma personalidade que antes não existia. É muito razoável supor que este feto, ou mesmo o embrião tenha uma mente que algum dia possa ser descrita como muito inteligente.”

# Wilfred Bion (1992)

- Embryonální a plodový protopsychismus
- Plod je citlivý na podněty (materinské, vlastní a vnějšího okolí)
- Tělesně reaguje na tyto podněty
- Záznamy o životě plodu ovlivňují postnatální život
- "Nelze pochybovat o tom, že plod má osobnost." Zdá se mi bezdůvodné a nesmyslné, že fyzická skutečnost narození je něco, co vytváří osobnost, která předtím neexistovala. Je velmi rozumné předpokládat, že tento plod nebo dokonce embryo má mysl, kterou jednoho dne lze označit za velmi inteligentní. "

# twins in the world

the legends they inspire and  
the lives they lead



alessandra piontelli



1995

THE NEW LIBRARY OF  
PSYCHOANALYSIS  
15  
General editor: Elizabeth Bott Spillius

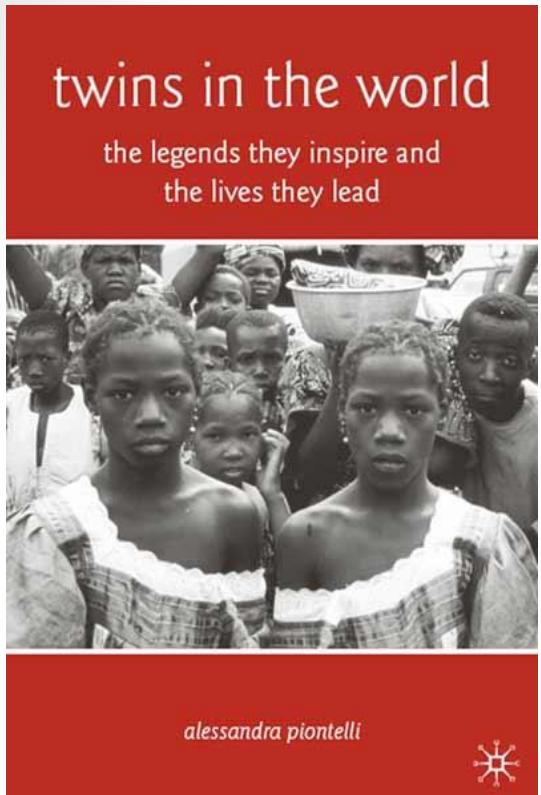
## From Fetus to Child

AN OBSERVATIONAL  
AND PSYCHOANALYTIC STUDY

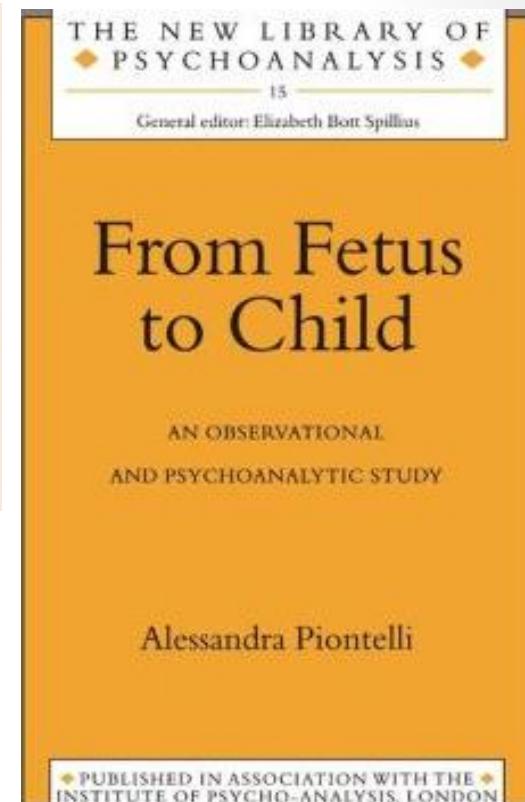
Alessandra Piontelli

PUBLISHED IN ASSOCIATION WITH THE  
INSTITUTE OF PSYCHO-ANALYSIS, LONDON

- Bebê reage aos estímulos que recebe.
- O matro-ambiente não é estático nem homogênio.
- Aponta uma personalidade própria para cada bebê



1995



- Dítě reaguje na podněty, které dostává.
- Matčino životní prostředí není ani statické, ani homogenní.
- Poukazuje na vlastní osobnost každého dítěte

# twins in the world

the legends they inspire and  
the lives they lead



alessandra piontelli



1995

THE NEW LIBRARY OF  
PSYCHOANALYSIS  
15  
General editor: Elizabeth Bott Spillius

## From Fetus to Child

AN OBSERVATIONAL  
AND PSYCHOANALYTIC STUDY

Alessandra Piontelli

PUBLISHED IN ASSOCIATION WITH THE  
INSTITUTE OF PSYCHO-ANALYSIS, LONDON

Cada feto apresenta comportamento singular. Há uma continuidade de comportamento antes e depois do nascimento. Este comportamento persiste apesar de grande alterações provocadas pelo nascimento e pela natureza.

# twins in the world

the legends they inspire and  
the lives they lead



alessandra piontelli



1995

THE NEW LIBRARY OF  
PSYCHOANALYSIS  
15  
General editor: Elizabeth Bott Spillius

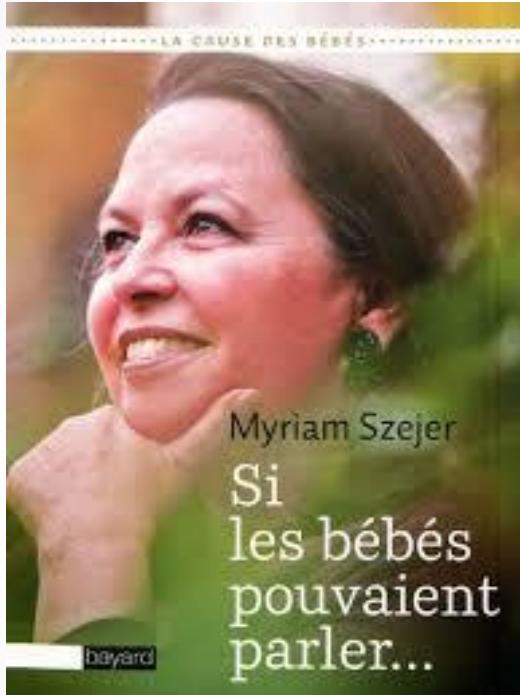
## From Fetus to Child

AN OBSERVATIONAL  
AND PSYCHOANALYTIC STUDY

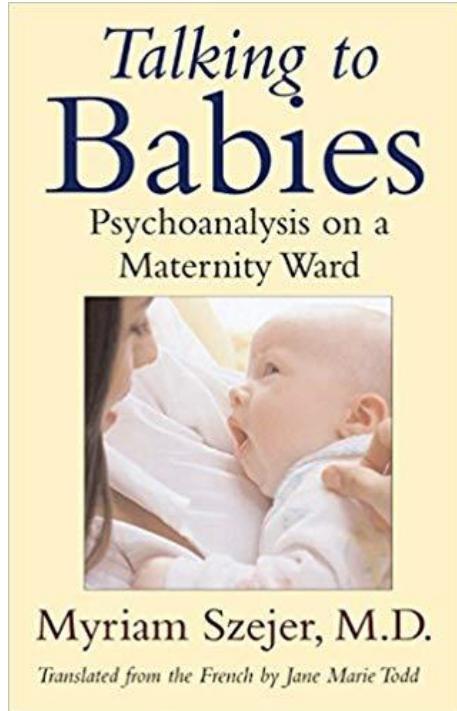
Alessandra Piontelli

PUBLISHED IN ASSOCIATION WITH THE  
INSTITUTE OF PSYCHO-ANALYSIS, LONDON

Každý plod vykazuje jedinečné chování. Chování před a po narození je kontinuální. Toto chování přetrvává i přes velké změny způsobené narozením a přírodou.

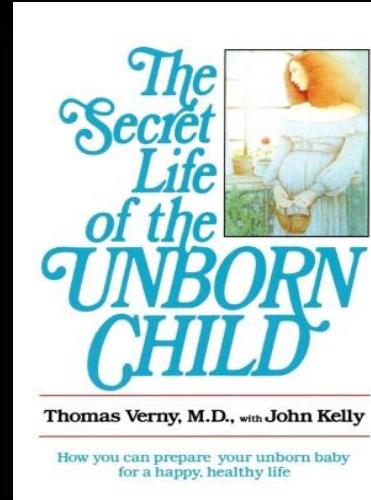
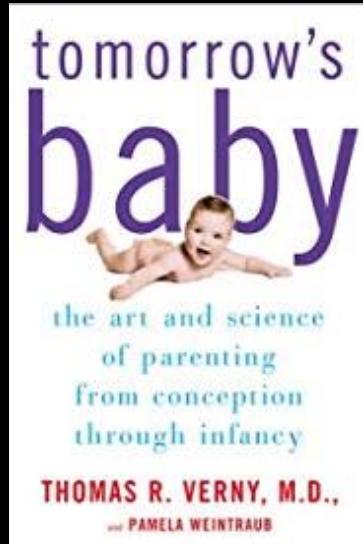


1999



O caso da bebê Léa  
Léa, případ dítěte

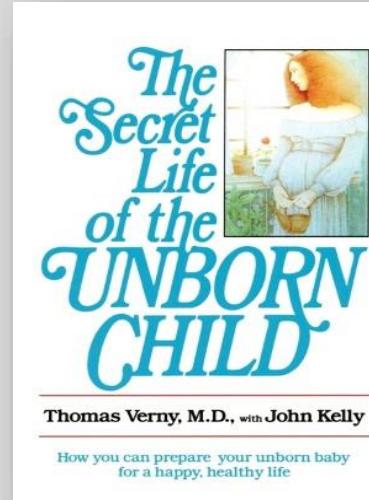
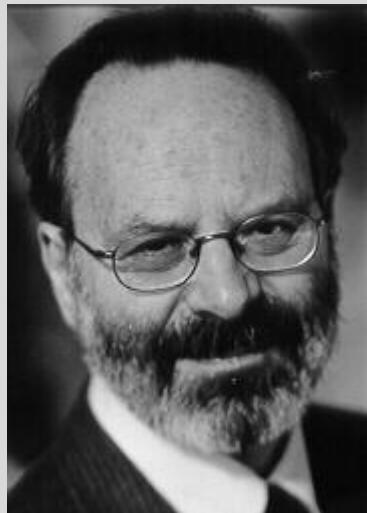
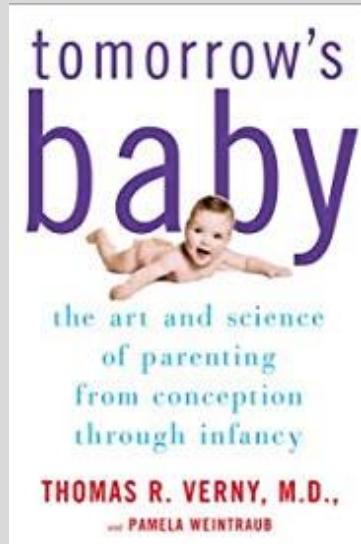
O caso Karina  
Případ Karina



Association of Pre and Perinatal Psychology and Health

"O feto pode ver, entender, tocar, degustar e mesmo, a um nível muito primitivo, aprender "in útero". Mais importante, ele é capaz de sentimentos, menos elaborados que dos adultos, é lógico, mas bem reais"

O caso Kristina

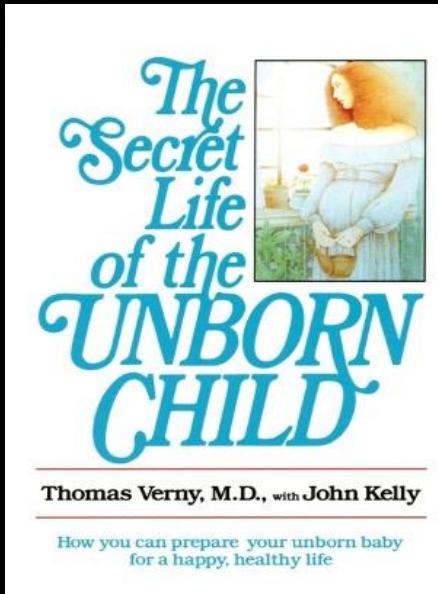


Association of Pre and Perinatal Psychology and Health

Plod může v děloze vidět, rozumět, dotýkat se, chutnat a dokonce se na velmi primitivní úrovni učit. Ještě důležitější je, že je schopen pocítovat, i když méně diferencovaně než dospělý člověk, což je logické, a velmi reálné.

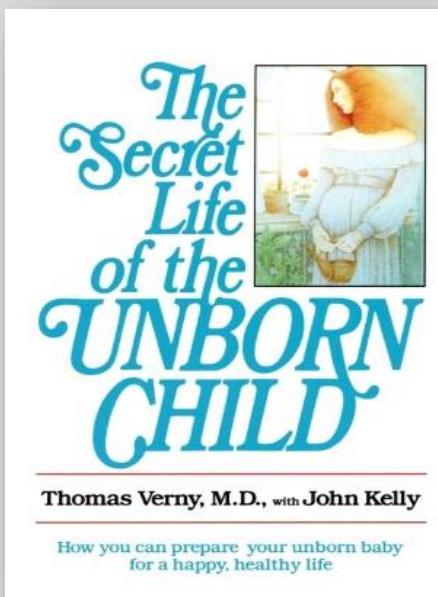
Případ Krystýny

“Há emoções negativas passageiras ou acontecimentos geradores de estresse que vão interferir no afeto entre mãe e bebê intra-útero. O perigo existe quando o feto se sente rejeitado pela mãe ou quando suas necessidades físicas e psicológicas são sistematicamente ignoradas”



O caso Kristina

„Vyskytují se přechodně negativní emoce nebo stresující události, které naruší náklonnost mezi matkou a dítětem v děloze. Je nebezpečné, když se plod cítí být matkou odmítnut, nebo když jsou jeho fyzické a psychické potřeby systematicky ignorovány.“



## Případ Kristíny

# Vivências fetais repercutem após o nascimento

- “O feto é dotado de sentimentos, lembranças e consciência”
- Pode ver, ouvir, degustar, entender, aprender de forma rudimentar, manifestar sentimentos.
- Pode acionar tendências conforme as influências
- A principal fonte de estímulos é a mãe
  - pensamentos, sentimentos e sensações
- Tem necessidades intelectuais e afetivas
  - Ser amado e desejado → auto-confiança

# Zážitky plodu se projevují po narození

- Plod je obdarován pocity, vzpomínkami a svědomím.
- Můžete vidět, slyšet, chutnat, rozumět, učit se jednoduchou formou, vyjadřovat city.
- To vyvolává odezvu dle podnětů
- Hlavním zdrojem podnětů je matka
  - myšlenky, cítění a dojmy
- Má intelektuální a afektivní potřeby
- být milovaný a žádoucí → sebevědomí

# Vivências fetais repercutem após o nascimento

- O feto pode rejeitar a mãe, sua condição financeira, social ou cultura.
- Os sentimentos predominantes da mãe na gestação podem predispor o feto aos mesmos



Peres, JP & Peres, MJP. **Regressão de memória e traumas da vida intrauterina** *in* Saúde e Espiritismo. 3ed. 2004

# Zážitky plodu se projevují po narození

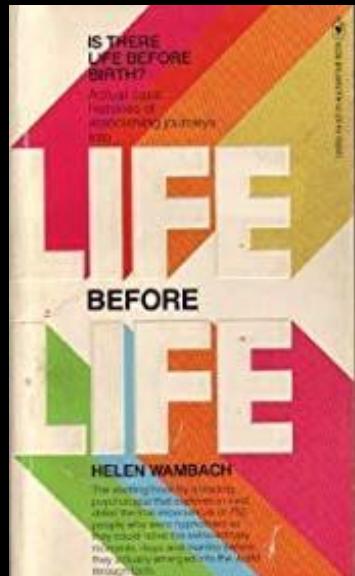
- Plod může odmítnout matku, její finanční, sociální nebo kulturní postavení.
- Převládající pocity matky během těhotenství mohou plod ovlivnit stejným způsobem



Peres, JP & Peres, MJP. Regrese paměti a traumat nitroděložního života ve Zdraví a Spiritismus. 3. vyd. 2004

# 750 casos de regressão de memória

90% : o parto foi um momento de desventura e tensão

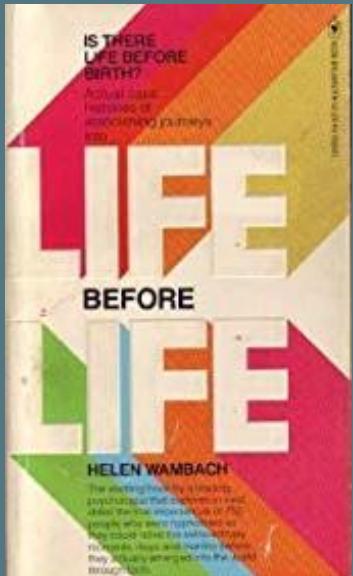


Helen Wambach, 1979

“Meu espírito observava tudo. Minha impressão após o nascimento foi que a palmada que o doutor me aplicou era desnecessária. Fiquei indignado. Eu sabia que o médico estava com uma bruta ressaca. Parecia que eles não sabiam que eu estava consciente e me tratavam como um não-ser, mera coisa ou objeto.”

# 750 případů regrese paměti

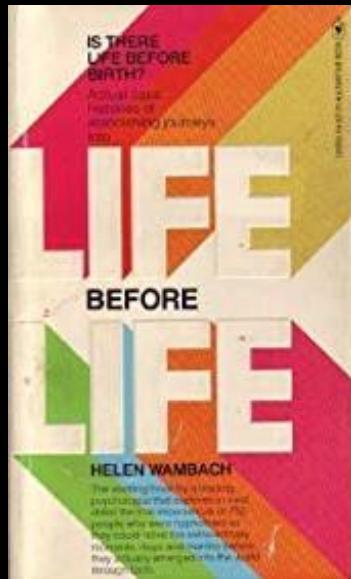
90%: porod byl obdobím neštěstí a napětí



"Můj duch všechno sledoval." Po narození jsem měl dojem, že plácnutí, které jsem od doktora obdržel, bylo zbytečné. Byl jsem pobouřen. Věděl jsem, že doktor měl silnou kocovinu. Vypadalo to, že nevěděli, že jsem při vědomí, a zacházeli se mnou jako kdybych nebyl, jako s pouhou věcí nebo předmětem."

Helen Wambach, 1979

# 750 casos de regressão de memória



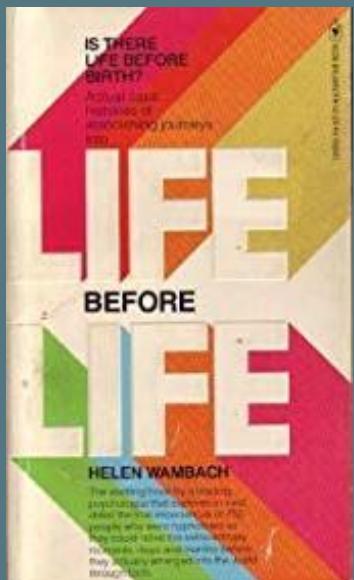
Helen Wambach, 1979

“Como as pessoas são tolas por não saberem o que os bebês desejam.”

“Senti-me desapontado ao observar que a alegria que eu experimentava ao nascer não encontrava eco aqui fora. Eu estava lúcido e alerta, mas as pessoas que me cercavam não sabiam disto.”

# 750 případů regrese paměti

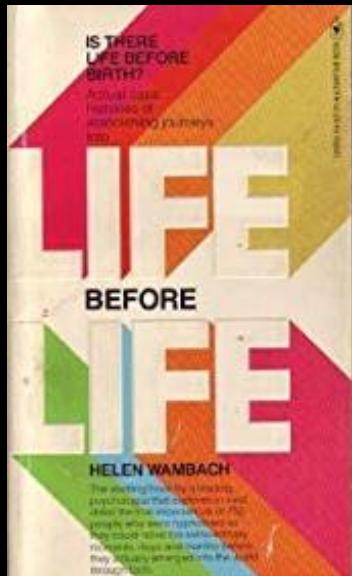
„Lidé jsou tak hloupí, že nevědí, co děti chtějí.“



"Byl jsem zklamaný, když jsem si všiml, že radost, kterou jsem zažil při narození, zde nenašla žádnou odezvu." Byl jsem při vědomí a ostražitý, ale lidé kolem mě to nevěděli."

Helen Wambach, 1979

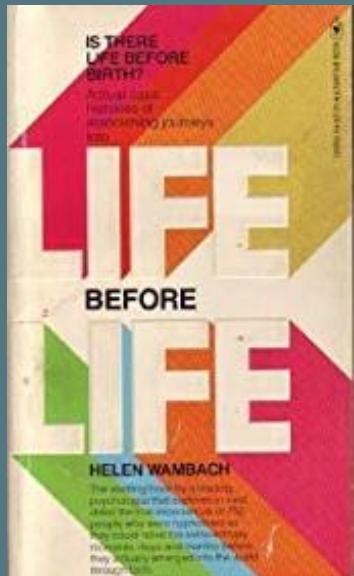
# 750 casos de regressão de memória



“Senti-me indignado no canal [de parto] porque eu estava sendo forçado a sair antes do tempo que desejava. Logo que nasci, observei a parede, de um branco intenso. Não estava consciente dos sentimentos das demais pessoas por causa da minha intensa fúria.”

Helen Wambach, 1979

# 750 případů regrese paměti

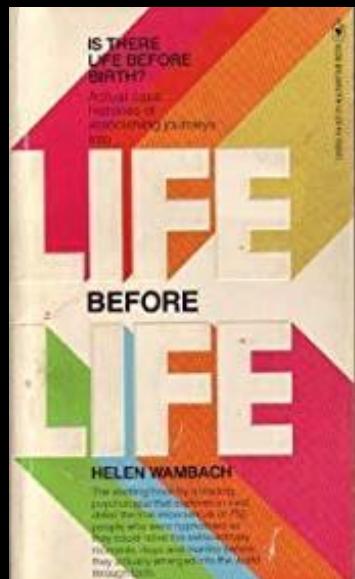


Helen Wambach, 1979

"Cítil jsem se v [porodním] kanálu nedůstojně, protože jsem byl nucen odejít dříve, než jsem chtěl. Jakmile jsem se narodil, zíral jsem na zed', intenzivně bílou. Kvůli svému silnému rozčilení jsem nevěděl o pocitech jiných lidí."

# 750 casos de regressão de memória

“O médico se mostrava ocupado com a tarefa do parto e despreocupado de mim, como pessoa humana.”



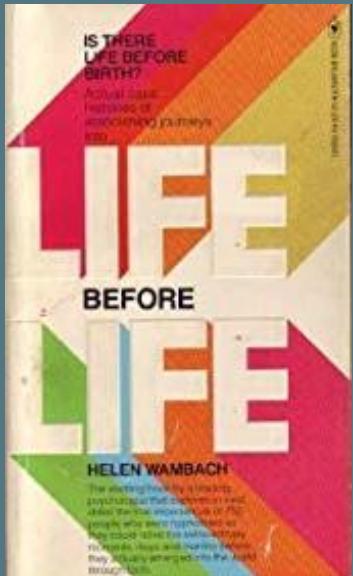
“Tive vontade de rir deles, não sei porque. Acho que foi porque eles não sabiam realmente quem era eu e nada sabiam acerca do que é nascer.”

“Minha avó era torpe. Primeiro pensei que era uma enfermeira, mas logo percebi que ela era minha avó.”

Helen Wambach, 1979

# 750 případů regrese paměti

" Doktor byl zaneprázdněn procesem porodu a nezajímal se o mě jako o lidskou osobu."



"Chtěl jsem se jím smát, nevím proč. Myslím že proto, že opravdu nevěděli, kdo jsem a nevěděli nic o tom, co znamená narodit se."

"Moje babička byla nemotorná." Nejprve jsem si myslел, že je zdravotní sestra, ale brzy jsem si uvědomil, že je moje babička."

Helen Wambach, 1979

Todos fatos que ocorrem na vida pré-natal recebem registro mnêmico. Este registro se dá e fica a nível inconsciente e, portanto, infuirão o sujeito por toda sua vida. Se toca o inconsciente, interessa à Psicanálise.

Wilheim J. **O que é psicologia pré-natal.** 2ed.  
São Paulo, Casa do Psicólogo. 1997

Všechna fakta, která se vyskytují v prenatálním životě, zůstavají zaznamenána v paměti. Tento záznam je uložen na nevědomé úrovni, a proto ovlivňuje člověka po celý jeho život. Pokud jde o podvědomí, je to důležité pro psychoanalýzu.

Wilheim J. Co je prenatální psychologie. 2 vyd.  
São Paulo, Casa do Psicólogo. 1997

# Bioética / *Bioetika*

1. Paradigma pragmático-utilitarista
1. Pragmaticko-utilitární paradigma
2. Paradigma personalista
2. Osobní paradigma

Marlene Nobre. **A alma da matéria.**  
Fé editora: São Paulo, 2005. p79-98

Marlene Nobre. **Duše matérie.**  
Fé editora: São Paulo, 2005. p79-98

# 1) Paradigma pragmático-utilitarista

- Trindade bioética:
  - Beneficência: “*primum non nocere*”
  - Autonomia: paciente como sujeito
  - Justiça: garantias sociais
- **Qualidade de vida sobrepõe a dignidade da vida**
- Materialista
  - Maximizar o prazer, minimizar a dor, ↑liberdades individuais
- **Todo ser autoconsciente tem direito à vida**
- O conceito de vida não se aplica a:
  - Embriões
  - Recém-nascidos deficientes
  - Pacientes terminais

# 1) Pragmaticko-utilitární paradigma

Bioetická trojice:

- Přínos: „primum non nocere“
- Autonomie: pacient coby subjekt (individuum)
- Spravedlnost: sociální záruky
- Kvalita života převyšuje životní důstojnost
- Materialista
  - Maximalizujte potěchu a individuální svobody, minimalizujte bolest,
- **Každá bytost vědomá sebe sama má právo na život**
- Koncept života se nevztahuje na:
  - Embrya
  - Postižené novorozence
  - Pacienty v terminálním stádiu

Marlene Nobre. **Duše matérie.**

Nakladatelství Fé : São Paulo, 2005. otázka 79-98

## 2) Paradigma personalista

### Personalismo ontologicamente fundado

- Respeito incondicional à vida
  - O conceito de pessoa humana é ontológico
  - Dignidade do continuum (da concepção à morte)
- Princípios:
  - Liberdade e responsabilidade: o paciente como sujeito
  - Totalidade ou terapêutico: beneficência
  - Sociabilidade: dever elementar da solidariedade

## 2) Personalistické paradigma

### Ontologicky založený personalismus

- Bezpodmínečná úcta k životu
- Koncept člověka je ontologický
- Kontinuita důstojnosti (od početí, až po smrt)
- Zásady:
  - Svoboda a odpovědnost: pacient jako jedinec
  - Celkovost nebo léčba: dobročinnost
  - Soudružnost : základní povinnost solidarity

# Paradigma personalista espírita

- A reencarnação trás um sentido especial à vida e à pessoa
- A dignidade é ontológica
- Filogênese do princípio espiritual

## A origem da vida

Marlene Nobre. **A alma da matéria.**  
Fé editora: São Paulo, 2005. p79-98

# Spiritistické paradigma osobnosti

- Reinkarnace přináší životu a člověku zvláštní význam.
- Důstojnost je ontologická
- Fylogeneze duchovního principu

## Původ života

Marlene Nobre. **Duše matérie.**

Nakladatelství Fé : São Paulo, 2005. otázka 79-98